

Motion till riksdagen

1988/89:Fö15

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1988/89:80 om verksamhet och anslag för det militära försvaret m.m. under budgetåret 1989/90

Sverige har ett starkt militärt försvar. Svenska folket betalar per capita absoluta belopp som vid en internationell jämförelse vida överstiger vad jämförbara länder anser sig ha råd med. Den militära andelen av totalförsvaret är alltför stor och bör minska. Ansträngningarna bör riktas mot eftersatta delar av totalförsvaret. Vpk har under åren gång på gång utvecklat detta, också i motioner till årets riksdag.

Försvarskommittén kommer att arbeta med att ta fram ett underlag för ett nytt försvarsbeslut 1991. En omstrukturering av det militära försvaret är nödvändig, inte bara med tanke på de snabba kostnadsökningarna. I Europa pågår positiva förändringar i synen på militära rustningar. Sverige bör delta i dessa avspänningssträvanden. Det kan vi bara göra om vi är beredda att minska vårt eget militära försvar. Vpk menar att den hittills gällande inriktningen av försvarspolitikerna måste ändras.

Från ett budgetår till ett annat är utrymmet begränsat för att påverka detta. De beslut som fordras kan bara tas i samband med de långsiktiga politiska bedömningarna, dvs. i praktiken vid de femåriga försvarsbesluten.

Årets budgetförslag avser att säkra en fortsättning av den försvarspolitik som landet har haft under lång tid. Den underlättar inte en ändrad inriktning.

För arméns del kommer försvarskommittén att ge förslag under sommaren, med troliga förändringar i krigs- och fredsorganisationen. Försvarsbeslutet 1991 kommer rimligtvis att innebära ytterligare förändringar. Sålunda finns det anledning att hålla arméns verksamhet och utgifter på en absolut miniminivå under 1989/90. Repetitionsutbildningen bör därmed minska under året, inte öka som regeringen föreslår. Inte ens överbefälhavaren och chefen för armén har ansett att det bör ges utrymme för detta. De extra 150 milj. kr. som regeringen föreslår kan sparas. Av liknande skäl bör materielbeställningarna hållas nere. Någon som helst anledning att hålla försvarsindustrin under armarna med utvecklingsuppdrag i avvaktan på nästa försvarsbeslut finns inte. De 175 milj. kr. ytterligare som föreslås kan utgå.

Regeringen för liknande resonemang vad gäller marinen och föreslår 50 milj. kr. mer än vad överbefälhavaren och chefen för marinen begär för repetitionsutbildningen. Likaså bör anslaget för studier och utveckling av ny materiel på 105 milj. kr. tas bort.

Aven för flygvapnet föreslås mer pengar till repetitionsutbildning, här dock med ett ganska blygsamt belopp, 13,5 milj. kr., och enligt önskan från överbefälhavaren och flygvapenchefen. På liknande skäl som för armén och

marinen kan detta tas bort. Också flygvapnet får extra pengar för studier och utveckling av materiel, 100 milj. kr., vilka inte bör beviljas.

Flygvapnets anslag för anskaffning av materiel domineras av JAS-projektet. Vpk vill lägga ner detta. I budgeten finns inget underlag för att bedöma ekonomiska konsekvenser för år 1988/89 av denna åtgärd.

Inom försvarets gemensamma myndigheter borde finnas utrymme för betydande rationaliseringar. Troligen utförs ett betydande dubbelarbete i relation till motsvarande civila myndigheter. Fortifikationsförvaltningen och byggnadsstyrelsen bör t. ex. inte behållas som separata myndigheter.

Försvarets forskningsanstalt har ansvar för gemensam försvarsforskning. I budgeten föreslås 375 820 000 kr. för detta program. Vpk föreslår att det minskas med 75 milj. kr. Betydande delar av den tekniskt vetenskapliga, naturvetenskapliga och medicinska forskningen bör överföras till den civila organisationen.

Försvarets forskningsanstalt föreslås också få 86 520 000 kr. till nybyggnad av lokaler m. m. Summan kan sparas in om myndighetens ansvar minskar.

Vpk är villigt att godkänna betydande belopp för att upprätthålla en effektiv militär organisation, men anser att betydande besparingar kan göras om det omtänkande och den omorganisation, som partiet länge föreslagit, blir genomförd.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen minskar anslaget under B 1. Arméförband: Ledning och förbandsverksamhet, med 150 milj. kr.,
2. att riksdagen minskar anslaget under B 2. Arméförband: Anskaffning av materiel, med 175 milj. kr.,
3. att riksdagen minskar anslaget under C 1. Marinförband: Ledning och förbandsverksamhet, med 50 milj. kr.,
4. att riksdagen minskar anslaget under C 2. Marinförband: Anskaffning av materiel, med 105 milj. kr.,
5. att riksdagen minskar anslaget under D 1. Flygvapenförband: Ledning och förbandsverksamhet, med 13,5 milj. kr.,
6. att riksdagen beslutar att avveckla JAS-projektet,
7. att riksdagen minskar anslaget under D 2. Flygvapenförband: Anskaffning av materiel med 100 milj. kr.,
8. att riksdagen beslutar att sammanföra byggnadsstyrelsen och fortifikationsförvaltningen till en myndighet,
9. att riksdagen beslutar att minska anslaget under F 5. Gemensam försvarsforskning med 75 milj. kr.,
10. att riksdagen beslutar att minska anslaget under F 6. Anskaffning av anläggningar för försvarets forskningsanstalt med 82 520 000 kr.

Stockholm den 16 mars 1989

Mot. 1988/89
Fö15

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Jan Jennehag (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)